

Kávésok Lapja

XIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

24. szám.

Szerkesztőség:
Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00.

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

December 17-én (péntek) déli félegy órakor előljárósági ülés.

December 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

1938.

Január 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér harmadik részlete.

Január 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Január 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni január havi forgalmi és fényüzési adóáttalányukat.

Január 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A Pest—Budai Kávéházak 1535—1935. története minden kávésiparos büszkesége. — Ára a testület tagjai részére 24.— pengő.

A Magyar Kávésipari Évkönyv 1937. évi évfolyama tartalmazza a kávésiparost érdeklő összes rendeleteket. Ára 3.— pengő.

Mindkét könyv megszerezhető az ipartestület irodájában.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága f. é. december hó 17-én (péntek) déli félegy órakor a testület tanástermében

ÜLÉST

tart, melyre az előljáróság t. tagjait meghívja.
Budapest, 1937. december 15.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

A vendéglátó ipar átszervezése, avagy a kifőző ügy hullámai.

Aki haragszik, annak nincs igaza, aki pedig nagyon haragszik, annak egyáltalában nincs igaza, sőt téved. Ez jutott eszünkbe, amikor a „Magyar Szállodás és Vendéglős” c. lap december elsejei 23-ik számának vezércikkét olvastuk, mely nagy haraggal, kevés tárgyilagossággal mázsás gorombaságok lövedékeit röpíti a kávésipar és a vendéglátóiparok egyéb ágai felé azért, mert ezek nem hajlandók szó nélkül tudomásulvenni a saját kivégzésüket, illetőleg életlehetőségeik megbénítását célzó vendéglős ipartestületi közgyűlési határozatot.

Önkéntelenül is a verekedő gyerekek esetére kell gondolnunk, akiktől az igazságtevő apa azt kérdezte, hogy ki kezdte a verekedést? Mire a Pista gyerek úgy válaszolt, hogy „a Laci visszaütött”.

A vendéglősipartestület még az 1935. évben hozta meg „korszakalkotó” közgyűlési határozatát, melyben

54 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

300 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

az egész vendéglátóipar „átszervezését“ határozta el. Nem törődünk vele, mert semmi közünk hozzá, hogy a vendéglőipartestület mit és hogyan határoz.

Nem törődünk természetesen azzal sem, hogy ezt a határozatot a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumhoz felterjesztették.

Hogy a minisztérium a „kifőzőkérdést“ két évvel utóbb „spontán“ tűzte volna napirendre, ebben kételkedni vagyunk bátrak, volt ebben a testület részéről egy kis utánjárás. De ehhez joguk van és mi ezt sem kifogásoljuk.

Tény az, hogy a kérdés napirendre került és mi meghívót kaptunk a kamarában megtartott értekezletre, amelyben azonban már nem a kifőzőkérdés szerepelt, de az egész „vendéglátóipar átszervezése“. Sőt a meghívóhoz mellékelve megkaptuk annak az előterjesztésnek másolatát is, melyben a vendéglőipartestület nagy szerénységgel és önzetlenséggel a korezmáros- és kifőzőipar kivégzését, a kávéiparnak a „főttkezésen kívüli igények“ kielégítésére való korlátozását javasolja.

Amikor ez ellen az „átgondolt terv“ ellen felszólalni és tiltakozni merészkedtünk és annak méltó helyét — mondjuk a papirkosárban — jelöltük ki, a vendéglős szaklap vezércikkírója „hálátlan élősdieknek, csipegető kontárokknak“ nevezi a kávésokat, akik vendéglős kartársaink „őszintén érzett jóakarát“ eljátszottuk.

Bár e jóakarát(?) elvesztése bennünket szörnyen boldogtalanná tesz, mégsem vagyunk hajlandók arra várni, míg a cikkíró úr a közöttünk lévő problémákat „megérleli“. Ebből az érlelésből sohasem lesz érett gyümölcs!

Amikor a tervezett szabályozás jogi műnyelvét, furesa gondolatait olvassuk, arra kell következtetnünk, hogy annak kigondolója a legelemibb jogi alapfogalmakkal sincs tisztában. Már pedig — elhiheti a cikkíró úr — nem szégyen az, ha az ember nem jogász, de ebben az esetben a jogi természetű előterjesztések megszövegezését hagyja arra, akinek ez a tanult mestersége. Meg vagyunk győződve róla, hogyha a cikkíró úr ezt az elmeterméket testületük ügyészenek

megmutatta volna, az ebben a formában sohasem lát napvilágot. Mégis csak igaz a suszter és a kaptafáról szóló közmondás.

Mert a mostani cikk tele van zavaros jogi és közigazgatási fogalmakkal.

Nem értjük pl. azt, hogy „a vendéglátóipar gyakorlásában mutatkozó zavart abban látja“, hogy a különféle üzletkörökben a vendéglátóiparnak különféle iparjogosítványokkal folytatott kisebb üzletkörű ágai a nagyobb üzletkörű vendéglőiparnak üzletköréből élnek, abból csipkednek le.“ Hát igen, a vendéglátó iparnak vannak kisebb és nagyobb üzletkörre jogosító ágai, melyek a különféle társadalmi és gazdasági viszonyok között élő rétegek igényeinek kielégítésére vannak hivatva. Vannak, mert nyilván szükség van rájuk, a vendéglátóipar az egész világon különböző fajtájú üzletkörökre tagozódik.

Vagy mi lenne jobb, ha Budapesten és hazánkban az összes vendéglátóiparosok egységesen és egyformán kizárólag vendéglőipart üznének és a mai budapesti ezer vendéglő létszáma egyszerre három-ezerre dagadna, ahol a gasztronómia művészete, a terítés tudománya, a borkultúra vívmányai (lásd 1 pengős menük) ragyognának, vagy pedig a mai állapot?

Az iparnak és a kereskedelemnek különféle irányokban való specializálódása a fejlődés vívmánya, aki ennek útjába áll, elsodorja az idő. A kereskedelem is valaha egységes volt, a középkor nagy kereskedőházai búzát épúgy adtak és vettek, mint posztót és selymet, fegyvert épúgy, mint rabszolgákat. De a falusi boltos ma is mindent árul: lisztet és kávé, petroléumot és bört, cipőt és kapát-kaszát. A nagyvárosokban az üzletek szakmák szerint specializálódtak, sőt ezeken belül is különleges üzletek alakultak. Nemesak textilüzletek, gyarmatárkereskedők vannak, de selyem és nyakkendő, vagy kesztyűüzletek és a különböző kávékereskedőcégek majdnem minden sarkon árulnak.

Magában az iparban is megoszlottak az egyes szakmák. Az asztalosiparnak számos ága van, a szabóiparnak épúgy stb., stb. A különbség csak az, hogy ezek nem kérnek előnyöket és rangsorozást egymással szemben.

Mért legyen hát a vendéglátóipar az egyetlen, amelyben csak egy üzleti formának van létjogosultsága? Hiszen a vendéglátóipar is fejlődött az új idők hatásképen. Nem lehet hát ezt a tisztas ipart egy fix ponton megkövesíteni. És ha már ez megtörténik, hol és minő stádiumban történjék ez? Talán a nyereg alatt puhított roastbeefnél, vagy a lótejnél, mert ez a legősibb dolog?

Ha a vendéglőipar minden versenytársát kiirtaná, még mindig vannak más kereskedelmi és ipari ágak, amelyek a közéletet szolgálják. Ki kell tehát végezni a sütőket, a cukrászokat, a henteseket, a csemegekereskedőket, a konzerv- és cukorkagyárosokat, akik olyan cikkeket készítenek, melyek adott esetben nélkülözhetők teszik a vendéglőket.

Mínt hogy pedig még ezek kiirtása után is megmaradnának a háziasszonyok és háztartások, a legcélszerűbb lenne az otthon való főzés törvényes eltávolítása és mindenkinek arra való kötelezése, hogy naponta vendéglőbe menjen. — Ez lenne a cikkíró úr

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

**Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya**

észjárása szerint a vendéglátóipar „iparjogi rendezettsége.“

Abban igaza van a cikkírónak, hogy a szállodásipari képzés, valamint a nagyipari (gyári) alapon való iparüzés kérdése furesán van rendezve; ha ennek valami ódiума van, az a szállodás és vendéglős érdekeltséget terheli, mert hiszen annak idején ők kérték és sürgették a vendéglátó iparok képzéséhez való kötését. Ekkor kellett volna a képzés kritériumait kidolgozni és az illetékes hatóságoknál előterjeszteni.

Szép, hogy a cikkíró elismeri azt a törvényes helyzetet, hogy a kávéipar engedélyhez kötött *képesített* ipar, amelynek üzője az ipartörvény 15. §-a alapján *külön szakképzés* igazolása nélkül áttérhet a vendéglősiparra is. Ez áll azonban megfordítva a vendéglős-kávés viszonylatban is. Csak abban téved, amikor azt mondja, hogy a kávés szakképzés igazolása nélkül kaphat vendéglős iparendélyt. Mint-hogy a két iparág képzése teljesen azonos — hiszen a cikk folyamán azt hányja szemünkre, hogy a vendéglősipart vendéglősipari személyzettel bonyolítjuk le — a már egyszer igazolt képzést *másodszor* már nem kell igazolni. Tehát az a kávésiparos, aki vendéglősipart is gyakorol, éppolyan képesített vendéglős, mint a vendéglőstestület bármely tagja, tagja is a testületnek, sőt ha a tagdíjak mértékével hasonlítjuk össze, elsőosztályúan van képesítve.

Már alkalmunk volt a múltban kifejteni azt, hogy a vendéglősmesterséget szívesen tévesztik össze a szakácsmesterséggel, mely épp a vendéglős ipartestület állásfoglalása folytán külön szakmának van minősítve.

A vendéglős is más, a szakács is más és a vendéglős gasztronomikus tevékenysége sokszor abban merül ki, hogy jó, vagy jobb szakácsot tud üzletébe alkalmazni. — Ezt pedig megteheti a kávés épügy, mint a vendéglős. —

Hogy mi a „bűnös rövidlátás“ és a helyzet félreismerése, azt nem a cikkírótól kérjük. A „mérgezett nyilakat“ illetőleg minek nevezzük ezt az eljárást, amikor egy részletkérdéssel (kifőzőkérdés) kapcsolatban az összes rokon-iparágakat agyon akarja ütni és azt állítja, hogy a törvény a kávésiparnak csak a jogokat biztosítja, anélkül, hogy a vendéglősiparra képzése volna, holott mint fentebb kifejtettük, a kávésnak *megvan ugyanaz a képzése*, mint a vendéglősnek.

Persze, ha úgy fogjuk fel a dolgokat, hogy a

LÉGFÜTÉSEK

KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

V., MÁRIA VALÉRIA-U. 10

TEL.: 182-041 - ALAPITVA: 1886

vendéglátó iparban ranglétrát kell felállítani, ez egészen más. Bár semmiféle iparban hivatalos rangsor nincs, lehet, hogy a vendéglátó iparban erre szükség van. De ebben a világrengető tervezetben ezt részletesen ki is kellett volna fejteni talán olyformán, hogy vendéglátóiparban pávatollat csak a vendéglősmester viselhet. Minthogy pedig a vendéglők sem egyformák, e szerint a vendéglősök sem egyformák, azok rangja szerint a vendéglősök 1—2—3 tollat tartoznak viselni. A pávatollak elhelyezésének helyét és módját, mint legfőbb törvényhozó fórum, a vendéglősipartestület rendelettel szabályozza.

Ilymódon a vendég mindjárt látná, hogy igazi, vagy csak csipegető vendéglőssel van dolga.

Most pedig jön a cikk szentimentális része, a hála, a szolidaritás, a jóakarát stb.

Nem tudjuk azt, hogy a szolidaritás azt jelenti, hogy nekünk, mint annyiszor megtagadott rokoniparnak, szó és minden előzetes informálódás nélkül le kell nyelnünk azt, amit a „testvér“ ipartestület kifőzött. (Hát itt már rokonok vagyunk?) Nem tudjuk, miért kell helyeselnünk a vendéglősipartestületnek az összes vendéglátóiparok kiirtására szerkesztett tervezetét és a magunk kivégzését. (A harakiri Japánban sem kötelező.) Objektívek vagyunk és a magunk érdekének védelme mellett is elismerjük mások jogos érdekeit. Nem tartjuk egy tekintélyes testület presztízséhez méltónak, hogy egy 1935-ben kötött megegyezést, egyoldalúan felbontson csak azért, mert az azonnal nem ment át a gyakorlatba. Tehát a szo-

Még csak mérni sem kell!

Minden kávéhoz mindig valódi
:Franck: kávépótlékot adjon!
Jelentős jövedelmet biztosít
magának!

lidaritásra egyáltalán nem érezzük magunkat kötelezve, annál kevésbé, mert ezt a vendéglősipartestület részéről sem igen tapasztaltuk.

Ami a személyzetnevelést illeti, ne méltóztassék szem elől téveszteni, hogy ennek anyagi és erkölcsi áldozataihoz testületünk tagjai is, akik mint ottani tagok, a vendéglőstestület bevételeinek mintegy 20–25 százalékát szolgáltatják, alaposan hozzájárultak.

Nem tudjuk mit jelentsen az az állítás, hogy a kávésipartestület elnöksége zavartkeltő céllal beavatkozott a testület ügyeibe. Hát ez legalább ebben a formában nem áll. Nem tagadjuk, hogy a vendéglősipartestületben a közelmúltban lezajlott személyes harcok idején voltak olyan kartársaink, akik mint vendéglősipartestületi tagok, tőlünk kértek információt a nyilvánosság előtt lezajlott kérdésekről, a különféle közleményekről és ezt irodánk, amennyire tudta, készséggel meg is adta. Erre természetesen az elnökségnek semmi befolyása nem volt, de elvégre testületünknek több, mint száz tagja van, akinek a vendéglősipartestületben voksa van. Ha be akartunk volna avatkozni az ottani ügyekbe, bizonyára megtehettük volna. Hogy a kapott információt ki hogyan használta fel, nem tudjuk, nem is ellenőrizhetjük.

Ellenszenről szó sincs, mi tiszteljük és becsüljük vendéglős barátainkat és kartársainkat, legfeljebb a cikkíró úr az, aki expiálni akarja azt a nagy bűnt, hogy 1923. év június havában ehhez az „élődi és kontáriparhoz” szegődött és innen kért és kapott munkakönyvet és így, mint egy „másodrendű iparra” képesített iparossegéd, úgy érzi, hogy harccal, vitával érdemelheti ki újabb ipara elismerését. Igaz, hogy akkor szó sem volt arról, hogy ő lesz a vendéglőstestület új „Mózese”, aki az ígéret földjére vezeti ezt a tisztas ipart. El is jutott oda, hogy egyetlen ipari érdekeltiség sem folytat

annyi irányban meddő szélmalomharcot, mint a vendéglősipartestület.

Az őszintén érzett jóakaratot köszönjük, de ebben a formájában nem kérünk belőle. A jóakaratot tényekkel kell dokumentálni, de nem támadásokkal.

Megyünk a magunk útján, igyekszünk helyünket megállni. Nem állunk a fejlődésnek útjába, mert a fejlődés az élet. Nem provokálunk meddő harcokat, igyekszünk a magunk sorsát előbbre vinni, ahogy azt erőnk és tudásunk megengedi.

Az első kávéházi vacsora-bemutató

(1937. december 6 — Emke-kávéház.)

Ügylátszik, hogy a kávé sok ipartestületének vezetősége helyes úton járt, amikor a vacsora-bemutatók eszméjének felvetésével és megvalósításával igazolta azt, hogy a budapesti kávéipar a jövő esztendő feladatainak teljesítésére teljes mértékben fel van készítve és vendégeinek mennyiségben, minőségben, külső formában mindazt nyújtani tudja, amit egy nívós vendéglátóipartól el lehet várni.

Az úttörők nehéz és fáradságos szerepét a nagymultú Emke-kávéház fiatal tulajdonosai, a *Bermann Testvérek* vállalták, kik az ipar iránt érzett szeretetüket nagy áldozatkészséggel és a vendéglátó házigarda figyelmességével bizonyították.

Az Emke-kávéház bárjában állottak a díszesen, virággal, ezüsttel, ragyogó üvegneműekkel megterített asztalok, mely mellett több, mint ötven meghívott vendég foglalt helyet. Az asztalfőn *Mészáros Győző* elnök ült, aki mellett *Moór Jenő* kamarai titkár, *dr. Lipcsey Ádám* kamarai segédtitkár, az összes napilapok kiküldöttei, vendégek és üzletbarátok

15-150 DEKALUMEN

ixzöfehér fényű
áramtakarékos

**TUNGSRAM
KRYPTON**

jelentek meg. A meghívott hivatali előkelőségek nagyrésze a Miklós-napi ünnepségekre való tekintettel kimentette magát.

Este 9 óra után kezdődött a vacsora, melynek étlapja a következő volt:

EMKE kávéház és étterem. Erzsébet-kr. 2.

MENÜ

Budapest, 1937. december hó 6-án.

Szárnyas crémleves (királyi módra)
Hideg tok (Mayonnaise mártás)
Borjú gerinc (renaissance módra)
Madeira mártás Inyenc körités
Kaliforniai körte (Los-Angeles módra)

ITALOK

Barack cocktail
Szt. István sör
Hungária Galagonyási
Fekete

Konyhafőnök: *Pernitz Pál.*

Amint a lapok másnap megjelent ismertetései igazolták, a vacsora szép sikert aratott és mindenki nagy elismerését fejezte ki a kitünő ételek és italok felett. Külön is fel kell említenünk *Pernitz Pál* konyhafőnök nevét, aki a vacsora tervezője és elkészítője volt.

A vacsora befejeztével *Mészáros Győző* ipartestületi elnök emelkedett szólásra és a vacsorákat rendező testület és a házigazdák nevében üdvözölte a vendégeket. A kávé ipartestület, mint érdekképviselő, a Szentév közeledtével be akarja mutatni, hogy a budapesti kávéházak mire képesek, szemben az ellentétes híresztelésekkel bizonyítani kívánja, hogy a kávéipar teljes felkészültséggel áll a jövő feladatai előtt. Nem akar senkit sem befolyásolni, arrra kéri a sajtó megjelent képviselőit, hogy teljes tárgyilagossággal írják meg azt, hogy a kávéipar mit tud és mire képes és hazafias kötelességtudással akarja megállani helyét a jövő feladatainak teljesítésében.

Tarján Vilmos emlékeztet arra, hogy a mai vacsora-bemutató memento, mely a hatóságoknak, a sajtónak és a vendéglős kartársaknak szól. Az újságíró objektív szemével látja a tényeket. A vendéglősök a kávéásokat okolják bajaikért. Ez nem áll. A terhek nyomják a vendéglátóipart, a közönség pedig nem fogyaszt, csak csipeget. Üdvözlí a kávéások vacsora-bemutatóit és a kávéások sikerére emeli poharát.

Moór Jenő megállapítja, hogy a húsfogyasztás csökkenése igazolja a vendéglátó üzemek dekadenciáját. Elhangzott a gyűlölet szó, ezt a szót nem szereti.

Gschwindt-féle

**Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek**

Szereti a szeretetet, szereti azokat, akik tettekkel állnak ki a maguk igazáért. A budapesti kávéstársadalom tettekkel illusztrálja ügye igazságát. Ennek oka az, hogy kiváló vezetőik vannak. Évek óta részese a kávéások és vendéglősök közötti vitáknak. Ez a küzdelem 15 éve tart, amikor annak idején a korszellem győzött a kávé-restaurant-kérdésben a kávéások javára. Nem lehet ma vita tárgyává tenni a kávéházak jogait. A kávéások legutóbb a kifőzések mellett foglaltak állást, önzetlenül, mert úgy érzik, ez az igazság.

A kávéházi étkezési formát eltörölni nem lehet.

Külön köszönti a házigazdákat, akiknek érdeme az úttörés. Tudja, hogy ez mit jelent, akik utánuk jönnek, keljenek velük versenyre.

Grosz Ödön felszólalása után

Mészáros Győző elnök egészítette ki felszólalását.

Hangsúlyozza, hogy kizárólag az volt célunk, hogy a közeledő Szentév alkalmából bebizonyítsuk a kávéipar gasztronomikus felkészültségét. Ezt ugyan már eldöntötte a nagyközönség, mely pénzéért oda megy, ahol jót kap. Amikor a vacsora-bemutatókat elhatároztuk, senki sem gondolt arra, hogy a vendéglős-kávé ellentétek újra felújulnak. Érdekes, hogy a vendéglőstestület berkeiben mindig akadnak olyanok, akik saját lehetőségük érdekében harcot szítnak.

Ma a repülés korát éljük, nem lehet ősi jog címen a delizsánszokhoz ragaszkodni. Mi nem vagyunk a vendéglős ellenlábasai, de a tények beszélnek. Ha a szállodai üzemektől eltekintünk, a Rákóczi-úton mindössze 3 olyan vendéglő van, amely az ottani kávéházak színvonalának megfelel. Így van ez a város többi részén is. Kávéház ezzel szemben több van, amely nívós és a legmagasabb igényeket kielégíti. Vendéglős kartársaink nem akarják tudomásulvenni, hogy a főváros millió lakosa közül legfeljebb 10.000 reflektál a sokszor hangoztatott gasztronómiai felkészültségre. De a többi 990.000 is enni akar. Ezért látjuk jogosultnak a kifőzőipar fenntartását, mely szerényebb igényeket szolgál ki. A kifőzőipar ügyében a vendéglősök megállapodást kötöttek 1935-ben, nem tudjuk tudomásulvenni, hogy e megállapodás egyszerűen egyoldalúan felbontassék és ez az ipar eltöröltessék. Ezért vagyunk mi a vendéglősök szerint kon-

Kellemes ünnepeket
kiván

Meinl Gyula

kávébehozatali rt.

Kellemes ünnepeket
kiván

Meinl Gyula

csokoládégyára rt.

Kellemes ünnepeket
kiván

Meinl Gyula

rt.
Igazgatósága

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38
Telefon: 1-392-77. Saját pörkölő üzem

tárok. Ezt a vitát a nagyközönség és a sajtó fogja eldönteni, vagy talán már el is döntötte.

Majd

Dr. Kapy Rezső, a sajtó képviselői nevében köszöni a vendéglátást. Mint ujságírók, hivatásszerűen jelentek meg. Látták a vendéglős vacsorákat, amelyek nagyon szépek és jók voltak, de most az indulásból azt látják, hogy a kávésvacsorákkal a kávésok fognak győzni. Végül

Beermann József, az Emke-kávéház igazgatója mondott köszönetet az elnökségnek, dr. Moór titkárnak, a sajtónak az elismerő szavakért.

Asztalbontás után a társaság a kávéház helyiségébe ment, ahol pompás fekete mellett hallgatták az Emke kitűnő zenéjét.

A legközelebbi bemutató vacsora f. hó 21-én (kedden) este 9 órakor lesz a Victória kávéházban, amelyre a meghívók kiküldése folyamatban van.

Illik-e

Tarján Vilmos kartársunkhoz egy ismerőse a következő levelet intézte:

„Egy társaságbeli vita következtében vagyok kénytelen igen tisztelt igazgató úr szakértői véleményét kikérni.

A kérdés az, vajjon hiba-e este 10 órakor a New-York kávéház felső helyiségében, de nem az emeleten, sem pedig a mélyített részben asztalhoz ülni, amelynél két házaspár vacsorázott és az újonnan érkezettek csupán feketéznek.

A társaság tagja úgy nyilatkozott, hogy: nem illik vacsorázó helyre feketézni jönni.

Tehát hiba-e, ha valaki ezt megteszi, továbbá, hogy a New-York vacsorázó hely-e, ahol ezt megtenni nem lehet és vajjon ezt kifogásolhatja-e valaki, bár más helyen?

Nagyon kérem, hogy ezekre a kérdésekre vonatkozólag nagybecsű véleményét velem közölni szíveskedjék.“

A válasz a következőkép hangzott:

„Nem hiba, sőt a legkényesebb etikai szempontból sem kifogásolható, ha valaki a New-York kávéház felső helyiségében kizárólag feketét rendel. A

Schillinger Anna Gőzmosógár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b.—Telefon: 1-213-85.
Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosodája.

New-York ugyanis café-restaurant, ahol esti időben is ép úgy lehet és illik (különösen a felső részben) vacsorát rendelni, mint feketét. Még rosszabbul is jár a vállalat, ha *csak olesó* menüt rendelnek, mint csak feketét. A menün ugyanis nincs haszon, a feketén ellenben van.

Ha vacsorázók társaságában nálam rendelnek egyesek feketét, még én se kifogásolom, pedig az én üzletem (téli) kizárólag *étterem*, még pedig ha szabad azt mondanom: előkelő étterem. Az olyan étteremben, mint az enyém; a színházi idő befejezése előtt, vacsorázók társasága nélkül nem illik kizárólagosan feketét rendelni. Színház után azonban bárki helyet foglalhat akkor is, ha csak feketét rendel, aminthogy ez gyakran meg is történik.

Pesten így áll a dolog. Külföldön, különösen nyugaton, sem restaurantban, sem előkelő caffè-restaurantban nem illik csak feketét rendelni. Boldog Budapest!“

Azt hisszük, a kérdés és az arra adott válasz egy gyakran elhangzott kérdést tisztáz.

H I R E K

Elöljárósági ülés. — Mint a lapunk címlapján közzétett meghívóból kitűnik, a Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága december havi előljárósági ülését a szokott terminusnál korábban már december 17-én (pénteken) déli félegy órakor tartja meg. — Ennek oka, hogy a karácsonyi és újévi ünnepek bekövetkezésével kartársaink üzleti elfoglaltságát az ülés ne zavarja. — Nyomatékosan felhívjuk az előljáróság és számvizsgáló bizottság tagjait, hogy az ülésen, mely ebben az évben az utolsó, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Újévi ajándékok megváltása fejében a következők járultak a munkanélküliek segélyezéséhez; Bandl József, Baross Kávéház Kft, Corvin Áruház Rt., Deák Sándor, Dunacorso Kávéház Rt., Emke kávéház és Étterem Kft., Freiwirth Jenő, Fried Jenő, Fővárosi Kávéház és Vendéglő Rt., Gál Arnold, Gebauer Béla, Geller Mihály, özv. Glück Frigyesné, dr. Goldmann Oszkár, Grosz Ödön, Horváth József, Jovits Jenő, József-krt. 37-39 Kávéház és Étterem Kft., Kávéházipari Rt., Krausz Hugó, Mészáros Győző, Mignon Kávéház Rt., Mózes Samu, Otthon Kávéház és Étterem Kft., Ottó Dezső, Opera Kávéház R. T., Palace Szálló R. T., Rozsnyai Sándor, Rónai Miklós, Rónai Testvérek, Simplon Kávéház R. T., Singer Kálmán, Szabó Sámuel, Szalay István, Szüsz Károly, Dr. Strausz Vilmos, Tihaméry Kálmán, Upor Kávéház és Étterem Kft., Vajda Sándor, Vas József, Weingruber Ignác.

Felkérjük mindazokat, akik még hozzájárulásukat nem jelentették be, tegyék azt mihamarabb, hogy az igazoló plakátok kiállítása fennakadást ne szenvedjen.

Törvénytervezet készül a családi munkabérről és a munkaközvetítés megszervezéséről. Az iparügyi minisztériumban két nagyfontosságú törvénytervezet előkészítése van folyamatban. Most a családi munkabérek és az ipari munkaközvetítés szervezésének tanulmányozása van előtérben. Mindkét szociális elgondolásról már többféle nyilatkozat hangzott el és az iparügyi miniszter nyilvánosan is hangoztatta, hogy e két elgondolás alkalmas formában történő megvalósulása a kormányzat legközelebbi programjába tartozik. Mindkét törvénytervezet most valóban munkában van, a szükséges anyag már egybe van gyűjtve és mihelyt megtörtént a tervezet kodifikációs formába foglalása, közölni fogják az érdekeltségekkel és az is valószínű, hogy a miniszter szélesebbkörű megbeszélést fog tartani a hozzáértőkkel.

A szilveszteri zenélési záróra és tánc ügyében a testület elnöksége előterjesztéssel fordult a m. kir. belügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy a múlt évben érvénybei volt zene zárórameghosszabbítást és táncengedélyeket ez évben is adják meg. — Reméljük, hogy a kérelmet kedvezően intézik el, amiről kartársainkat idejekorán fogjuk értesíteni. —

Az eucharisztikus vendégellátása ügyében a testület elnöksége kérdőívet bocsátott ki. Tekintettel arra, hogy az előkészületek lezárása miatt a bejelentés sürgős, figyelmeztetjük kartársainkat, hogy bejelentéseiket haladéktalanul küldjék vissza a testület irodájának.

Az adóközösségi év lezárása alkalmából figyelmeztetjük azokat a kartársakat, akik az adóközösséggel szemben hátralékban vannak, ezt az év végéig egyenlitsék ki, mert az 1938. évi adóközösségbe, csak azokat lehet felvenni, akiknek az előző évről hátraléka nincsen.

Nagyvilág — magyar szemmel, címen immár harmadik éve havi folyóirat jelenik meg, melynek célja elsősorban a magyarság érdekeinek intrauzigens szolgálata. — A lapot Dr. Sényi Pál szerkeszti, akinek személye biztosítja a lap hazafias szellemét. — Arra kérjük kartársainkat, hogy ezt a havonként 32 oldalon megjelenő illusztrált lapot, melynek évi előfizetési ára 3 pengő támogassák előfizetéseikkel.

Az állami adók megoszlása a városokban és községekben. Az 1934. évi adóstatistikai összeállítás szerint Budapesten az állami egyenesadókból az egy fejre eső átlag 127.7 pengő volt, a vidéki törvényhatósági városokban 36.7 pengő, a megyei városokban 29.2 pengő és a községekben 14.8 pengő. A földadó 30.6 millió pengő, míg az alkalmazottak kereseti és különadója 38.9 millió pengő és rokkantellátási adója 1.4 millió pengő volt.

Mi jár a tűzharcosnak? A tűzharcos mivolt anyakönyvi bejegyzése, a tűzharcosok gyermekeinek tandíjkedvezménye, végül a törvényhatósági és községi legtöbb adót fizetők közt a kétszeres adóbeszámítás. Közszállítás terén a rokkantak és a vitézi rend tagjai után elsősorban a tűzharcos ajánlatát kell előnyben részesíteni. Egyedárusági cikkek engedélyezésénél,

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 250 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

hatósági engedélytől függő egyéb jogosítványok kiadásánál, ideértve a korlátozott számú iparengedélyek kiadását is, egyenlő feltételek esetén a tűzharcost kell előnyben részesíteni. Végül előnyt kell adni a behozatali és kiviteli engedélyek kiadásánál a tűzharcosnak.

A sörgyárak mérlege. A hazai sörgyárak: a Dréher, Haggemacher-, Első Magyar Részvény Sörfőzde, a Pannonia Söröző, a Fővárosi Sörfőzde és a Király Sörfőzde egyszerre teszik közzé az elmúlt évről szóló mérlegjelentésüket. Midegyik sörgyár ugyanazon a napon, november 30-án tartja közgyűlését is. Valamennyi sörgyár nyereséggel zárta üzletét, Dréherék a több mint két millió pengős nyereségre való tekintettel a tavalyi 4.20 pengő osztalék helyett az idén 4.80 pengő osztalékot fognak fizetni. Az osztalék emelkedése a kiváló szakértelem mellett vezetett fonszern prosperitására vall.

Tanoncszerződés meghosszabbítása. A két évre szerződött tanoncnak tanidejét az iskolai fegyelem megsértése miatt három évre emelték fel. Az iparügyi miniszter 24755—1937. sz. alatt kimondotta, hogy a novella szerinti szigorubb elbírálásnak csak az 1936. közepe óta kötött tanszerződéseknél van helye. Ezért itt a megtoldás csak három hó lehet.

Mit szabad az áruházaknak árusítaniok? Vita volt a cukrászok és az áruházak között arról, hogy fagyalt árusítható-e az áruházakban. Ezt a miniszter az áruházak ellen döntötte el, kimondván, hogy a 17.127—1937. K. K. M. sz. határozatában, hogy a fagyaltnak áruházakban árusítása még akkor is tilos, ha annak árusítására az áruházban folytatott valamely vendéglátó ipar (vendéglői, kávéházi, büffé stb.) gyakorlására jogosító iparigazolvány egyébként jogot adna is.

Kristály ásványos forrásvíz csak SzentLukács védjeggyel eredeti

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsonzó vállalat
száraz vegytisztítás és festés
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Rosszabbul jártak a cukrászok abban a vitában, amely arról szólt, hogy mit kell „száraz sütemény” alatt érteni. A rendelet ugyanis a cukrászsüteményt az áruházak cikkei közül kivette, de a száraz sütemények árusítását megengedte. A cukrászok már most azt vitatták, hogy ennek alapján az áruházak kuglófot, kalácsot, diós- és mákoskiflit, túrósüteményt, mézeskalácsos cikkeket és rétest nem árusíthatnak. Ezt azonban a miniszter megeáfolta, amennyiben 26.184—1937. és 10.ü03—1937. K. K. M. számú határozataiban kimondta, hogy a fenti sütemények az áruházakban árusíthatók.

Utazási kedvezmény iparostanoncoknak, ha tanulmányi uton vesznek részt. — Az erre vonatkozó és a MÁV igazgatóságához intézett 42.960/VI.—1937 számú K. M. sz. rendelet így szól: — A m. kir. iparügyi miniszter úr 34.775/1937—IX. számú fenti tárgyában áttett iratára értesítem az Igazgatóságot, hogy hazai mindkét nembeli iparostanoncoknak tanáraik (tanítóik) vezetésével történő tanulmányi kirándulásai alkalmával, ha együttesen egyszerre legalább 10 tanonc utazik a m. kir. államvasutak vonalain, a személyvonatok 2. és 3. kocsiosztályában bármely távolságra, a félárú menetjeggyel való utazási kedvezményt engedélyeztem anélkül, hogy ez bármily irányban hivatkozási alapul szolgálhatna. Sebes- és gyorsvonatokon ez a kedvezmény azonban csak 100 km-t meghaladó távolságú utazásokhoz igényelhető. Ezt a menetkedvezményt engedélyezem a vezető tanárok (tanítók) részére is. Legalább 30 fizető tanonc utazása esetén pedig egy, 50-en felül két vezető tanár (tanító) utazhatik díjmentesen. A menetkedvezményt a tanonciskolák vezetősége által a m. kir. államvasutakhoz intézett s megfelelő igazolást tartalmazó záradékolással ellátott kérvény alapján esetről-esetre kell kérelmezni, illetve kiszolgáltatni. Erről a kérelmező Iparostanonciskolai Tanítók és Tanárok Országos Egyesületét egyidejűleg értesítettem.

A budapesti sütők és hentések régi vitája dőlt el a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi ülésén, amelyen hivatalos állásfoglalás történt a hentések kenyérárúsítása ügyében. Több ízben előfordult már, hogy pékmesterek panaszt emeltek a hentések ellen, akik üzletükben egészen, vagy feldarabolva kenyeret árúsítottak. Az elsőfoku iparhatóság megkeresésére a Kereskedelmi és Iparkamara kimondotta, hogy a hentesmesterek régi bevett szokás alapján árúsíthatnak kenyeret a nála vásárolt húsneműek elfogyasztásához, ha azonban ezen túlmenően akar kenyér árúsításával foglalkozni, akkor iparjogosítványt kenyér és sütemény árúsítására kell kibővíteni. Hangsúlyozza azonban, hogy joga van más élelmiszer árúsítására is kibővítetni iparigazolmányát.

R á c z Z s i g a
Cigányprimás, szalon és jazz zenekari karmester, impressario
művészügynöksége
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 62.

Sertés- és zsírexport. A németekkel megtörtént a megállapodás, újabb élősertések szállítására. Január 1-ig bezárólag 14.500 élősertést viszünk ki Németországba. Ha a hasított sertés kivitelére is sor kerül, a Reichsstelle 40.000 hasított sertést köt le, az árral kapcsolatban még nincs megállapodás. Az elmúlt hetekben Angliába 14 vagon zsírt szállítottak ki a budapesti zsírkereskedők és a MAHUSz. Érdekes, hogy ebből az exportból a Duna zsírolvasztó nem vette ki a részét. Újabb exportra kilátás már nincs, mert a világpiacon lecsett a zsír ára és a differenciát már prémizálásokkal nem tudják kiegyenlíteni.

58 ipartestület van Pestmegyében. Az iparügyi minisztériumnak az ipartestületek központosítását célzó rendelkezéseit most foganatosították és most szervezték át az ipartestületi hálózat új beosztását. Az új pestmegyei ipartestületi körzet átszervezése után 58 ipartestületet foglal magában, 15-tel kevesebbet, mint amennyi az előző beosztás alapján hozzá tartozott.

Mit értünk ásványvíz és gyógyvíz alatt? Erre a kérdésre a vámtarifához kiadott legújabb magyarázat így felel meg: „Ásványvíz az a víz, amelynek a rendes víztől eltérő vegyi összetétele, fizikai tulajdonsága és geológiai eredete van és amely ennek következtében fokozottan üdítő, vagy az emberi szervezet életműködését előmozdító hatású. Mély kutak és artézi ivóvízkutak vizei, amennyiben vegyi összetételükben különleges alkotórészeket nem tartalmaznak, nem tekinthetők ásványvizeknek. Mesterséges ásványvíz az a víz, amelyet közönséges vízből más ásványos vagy gáznemű anyagnak mesterséges hozzáadása által a természetes ásvány- vagy gyógyvíz hatásának pótlására állítanak elő. Gyógyvíz az az ásványvíz, amelynek vegyi összetételénél vagy fizikai tulajdonságánál fogva gyógyhatása van”.

Táblai ítélet az üzemi baleset minősítése kérdésében. A kir. ítélőtábla a felperest szülői járadék iránti keresetével elutasítja. Felperes elhalt fia a reggel fél 9 órakor induló vonattal azzal távozott el lakásáról Budapestre, hogy a munkahelyén dolgozni fog. Ezt a szándékát azonban, mivel munkaadója üzlete zárva volt, végre nem hajthatta. Jóllehet az elhalt erről a körülményről már reggel 9 órakor meggyőződhetett, a legközelebbi vonat pedig délután 2 órakor indult, nem erre, hanem az este $\frac{3}{4}$ 8 órakor induló vonatra szállott. Erről a vonatról leest, a vonat elgázolta és ennek következtében meghalt. — Minthogy arra nézve, hogy nevezett önhibáján kívül nem utazhatott vissza az első vonattal, semmi adat nem merült fel, a balesetet üzemi balesetnek elismerni nem lehetett. (A budapesti kir. ítélőtábla Mf. XVII. 14—378/5—1935. számú ítéletéből.) — A mulatozás közben szóváltás származott verekedés okozta megsérülést pedig üzemi balesetnek tekinteni nem lehet. (A budapesti kir. ítélőtábla Mf. XVIII. 3736/21—1936. számú ítélete.)

Pósthivataloknál is lehet MABI nyomtatványokat kapni. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete (MABI) közli, hogy a 214.471—1937. B. M. számú rendelet értelmében az Intézetnek szóló bejelentéseket a m. kir. pósthivataloknál is lehet teljesíteni s a bejelentés céljára szolgáló űrlapokat (belépést jelentő lap, kilépést jelentő lap, változást jelentő lap) az Intézetten kívül a Budapesten, Budafokon, Csepelen, Kispesten, Pestszenterzsébeten, Rákospalotán és Újpesten működő m. kir. pósthivataloknál is be lehet szerezni. A m. kir. pósthivataloknál a jelentőlapok darabonként 4 fillérért szerezhetők be, a m. kir. pósthivatalok a bejelentéseket csak akkor fogadják el, ha a munkaadók minden egyes jelentőlapot a levelezőlap bérmentesítésének megfelelően (Budapesten 6 fillér, egyéb helységeken 10 fillér) póstabélyeggel látnak el. A felsorolt pósthivatalok a jelentőlapok árusítását 1937. december 1-én kezdték meg s ugyanettől a naptól kezdve fogadják el az Intézetnek szóló bejelentéseket is. Az Intézet végül még közli, hogy 1937. december 1-e után jelentőlapokat postán nem küld.

Magyar étterem — Amszterdamban. Néhány hónappal ezelőtt Budapesten tartották meg a nemzetközi szállodás kongresszust. Az idegenforgalmi jelentőségű nemzetközi értekezlet most más vonatkozásban is érdekes eredményekre vezetett. Amszterdamban nagyszabású magyar vendéglő alakult, amelynek vezetője Van der Holt, Hollandia legismertebb vendéglős dinasztinájának tagja. Az amszterdami magyar vendéglő a budapesti magyaros stílusú étterem mintájára rendezkedett be és éttermi, valamint konyhai személyzetét is Magyarországról szerződtették. Az amszterdami étterem vállalkozás számára több speciális magyar élelmiszer állandó kivitele indul meg.

Az OTI terhei. Most jelent meg az Országos Társadalombiztosító Intézet évi jelentése 1936-ról, amelyből kitűnik, hogy az intézet kötelékébe több mint félmillió, pontosan 5.019.000 biztosított volt, akik után összesen 38.5 millió pengő járadék folyt be az OTI pénztáráiba. Ezzel szemben az intézet 32.4 millió pengőt fizetett ki a múlt évben különböző támogatások és szolgáltatások gyanánt.

Brazília kávépolitikája, mint ismeretes évek óta a kávé megsemmisítésével kívánta biztosítani a világgpiaci árák színvonalát. Legújabbban azonban, mint Rio de Janeiróból jelentik a kormány megváltoztatta eddigi állásfoglalását és inkább a kávé kivitelének megnehezítésével, az export csökkentésével próbálja befolyásolni a kávépiacot. A cél elérését szolgáló rendeletek megjelenésével egyidejűleg a kávévetőzsdéket lezárták, hogy az egészségtelen üzérkedést megakadályozzák. Tekintve, hogy Európa egyes piacain a legutóbbi időkben mejelent az abesszin kávé, nincs

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

**CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS
PÁPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÁRTYAGYÁRA,
BUDAPEST.**

Gyártelep és iroda:
X., Füzér-utca 37-39
Telefon 148-420

Városi lerakat:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119-041.

sok kilátás arra, hogy a brazil-kormány intézkedése befolyásolja az európai kávépiac árait.

Mire jó a cukor? Az amerikai vegyészeti egyesület legutóbbi ülésén előadást tartottak azokról a cukorból készült ablaküvegekről, amelyeket az amerikai filmgyárak használnak. Az amerikai filmstudiók ablakai kizárólag ilyen átlátszó cukorból készülnek, mivel ezeknek a betörése esetén a filmszínészek nem sebesülnek meg.

ZWACK LIKÓRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot kész coctailt és tokaji horból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratalanok. Kérjen coctail-receptet! Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

Új tisztító üzem. A közelmúltban alakult meg a Nova fehérnemű és vegytisztító részvénytársaság, a Visegrádi uca 31. szám alatt. A gyár szakmérnök vezetése alatt mintegy 100 alkalmazottat foglalkoztat és berendezése a legmodernebb. Munkájáról a legelőnyösebbet hallottunk s miután tudomásunk szerint a kávéházi fehérneműek tisztításával is foglalkozik szaktársaink figyelmébe ajánljuk a fenti céget.

A legholdogabb karácsonyi ünnepeket kívánja igen tisztelt Vevőinek és üzletbarátainak WELLNER ALPACCA RT. Budapest, V., Honvéd uca 16. szám.

Ipari és közigazgatási hírek

Megsemmisítik a hamis bizonyítványokat. Egy vidéki ipt. igazolta, hogy az ottani hatóságot megtevesztették, így szereztek szakvizsgához való és a szükséges ipari gyakorlatot igazoló írást. Az Iparügyi min. úgy az írást, mint a szakvizsgai bizonyítványt megsemmisítette. (27402/37. Ip. M.)

Villamos habfújő

1 perc alatt 1 liter tejszínből 3 liter habot fúj

Ara P 190.- Részletre is. Díjtalan bemutatás

Rádió-bérlés: havi 5.- pengőtől

Gramofonerősítő, minden rádióhoz kapcsolható elektrogramofon és mikrofon

„ODEON” Károly Király-út 5. Telefon: 149-607. **havi 8.-P-től**

Kávéházi, vendéglői tűzhelyeket

legolcsóbban készít, szállít, javít
STEINBACH JÁNOS,

Budapest, XIII., Gömb-ucca 44/a. Tel.: 2-903-31

Sütemény az áruházakban. A 26184/37 K. M. szerint az áruházak árusíthatnak kuglófot, kalácsot, brióst, túrósat és mézeskalácsot, valamint a 10.503/37 szerint rétest is. Ez szerintünk téves álláspont, mert ezek kifejezetten kézművesipari termékek és ilyen hibás megítélés révén teljesen átcsúszik ezek teremtése a gyáripar területére.

Aki több ipart úz, minden ipt-nek csak az illető szakmabeli munkások számának megfelelő tagdíjat fizet. (22.868/37 Ip M.)

Főnök és alkalmazott egyszerre senki sem lehet. Aki tehát tagja egy társaságnak nem kérheti az ott töltött idő beszámítását a szakbavágó ipari gyakorlatba. (31332/37 Ip. M.)

A szolgálati bizonyítvány alakszerűsége. A főnök, a tőle kilépett alkalmazottnak kártérítéssel tartozik, ha nem adja ki neki helyes alakban a szolgálati bizonyítványát és emiatt az nem kapott megfelelő állást. (C. 833—1908.)

Az „illetlen és durva viselkedés“ egymagában nem azonnali felmondási ok. A törvény szerint a főnök, vagy helyettese ellen elkövetett súlyos becsületsértés felmondás nélküli azonnali elbocsátási ok, — de egymagában a tiszteletlen viselkedés — súlyos becsületsértés hiányában — az azonnali hatályú jogos elbocsátás okának nem tekinthető. (C. 174—1929.)

Az azonnali hatályú elbocsátási ok az alkalmazottal azonnal közlendő. Az a munkaadó, aki alkalmazottját, valamely törvényes ok miatt rögtön hatállyal elbocsátani kívánja ezen szándékát az ok megjelölése mellett nyomban világosan kifejezni és az alkalmazottal közölni tartozik. E nyilatkozatnak joghatálya azonban formához kötve nincsen. Szükséges azonban, hogy olyan formában történjen, hogy abból az alkalmazott az elhatározás oka felől biztos tudomást szerezzen és kétségben ne maradjon. (C. 4264—926.)

A rendőrhatalóság kifogásolja, hogy a kávéosok, vendéglősök alkalmazottaik munkakönyvének a munkabért illető rovatát nem töltik ki a törvény megkívánta módon. Az 1884:XVII. t. c. 104.§-a szerint „A segédnek munkából kilépése alkalmával az iparos köteles a munkakönyv egyes rovatait lelkiismerete-

Salgó gőzmosógyár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben.
VI., Vörösmarty ucca 54. - Telefon: 1-162 86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

sen, az igazságnak teljesen megfelelőleg kitölteni“. E szerint a kávéosok, vendéglősök és általában az ipari munkaadók ama kötelezettsége, hogy a munkakönyvnek a „munkabér“ részére fenntartott rovatát a munkabér mérve tekintetében határozottsággal és teljes mértékben tájékoztatóan töltsék ki, kétségtelen, és e kötelezettség pontos teljesítését a törvény 157. §-ának a) pontja büntető rendelkezéssel is biztosítja.

Ami azonban a rendőrkapitányság átiratának egyéb, nevezetesen azt a részét illeti, mely szerint „semmi esetre sem tűrhető köz- és erkölcsrendészeti szempontból“ az a helyzet, hogy az alkalmazottnak megélhetési és ruházatkodási lehetőség ne legyen biztosítva, megjegyezzük, hogy a rendőrség az ipari alkalmazottak bérének mérvére befolyást — törvényes alap hiányában — nem gyakorolhat és így nem igen képzelhető el, hogy „nem tűrés“ esetén mely eszközök állanak a rendőrség rendelkezésére az általa esetleg nem megfelelő mérvű munkabér feljavításának kikényszerítése céljából.

Ezért elegendő, ha a m. kir. rendőrség soproni kapitányságának átiratára hivatkozással a testület tagjainak figyelmét fölhívja a munkakönyv „munkabér“ rovatának a munkaviszony megszűnése alkalmával való pontos lelkiismeretes kitöltése elkerülhetetlen szükségességére.

Ipartestületi tagsági díjkivetések ellen irányuló fellebbezés illetékmentes-e? Az illetéki díjjegyzék 14. tétel pontja szerint oly beadványok, melyek az illeték megszabása céljából nyujtanak be, vagy melyek a köz- és községi adók s hasonló természetű közszolgáltatásoknak a törvény által megengedett esetekben eszközrendő leszállítását, törlését visszatérítését tárgyazzák, illetékmentesek.

Az ipartestületekről szóló 1932. évi VIII. t. c. 10. §-a utolsóelőtti bekezdése értelmében az ipartestületi tagsági díjak kivetése ellen irányuló felszólamlások tárgyában, a birói ut kizárásával, az ipartestület felügyelő hatósága (főszolgabíró) dönt. A törvényszakasz utolsó bekezdése szerint a felvételi és tagsági díjak biztosítására, behajtására és elévülésére a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések irányadók.

Ezek szerint kétségtelen, hogy a közadók módjára behajtható ipartestületi tagsági díjak oly közszolgáltatások, melyeknek leszállítását a kellő feltételek fennforgása esetében a törvény megengedi. Az illetéki díjjegyzék hivatkozott rendelkezéséből következik tehát, hogy az ipartestületi tagsági díjak megállapított mérve leszállítását célzó és a felügyelőséghez intézett beadványok bélyegmentesek.

A beadványi illeték tárgyában kiadott fizetési meghagyások ellen ilyképen fellebbezéssel kell élni a pénzügyigapgatósághoz.

Iparigazolvány szakvizsgálat alapján. Felmerült az a kérdés, hogy szakvizsgálatról nyert bizonyítvány alapján kiállítható-e az iparigazolvány az 1936: VII. tc. hatálybalépését követő 6 hónap elteltével? A felvetett kérdésekre a 30.000/1936. Ip. M. rend. 33. szakaszának második bekezdése alapján közöltük, hogy mivel a szakvizsgákról kiállított bizonyítvány képesítés szempontjából egyenlő értékű a mesterlevéllel, ilyen bizonyítvány felmutatása alapján az iparigazolvány bármikor elnyerhető. (1014/1937.)

Segédi szakbavágó gyakorlat utólagos igazolása OTI és MABI bizonyítványok alapján. Az ipartestületek az 112.981/1932. K. M. számú rendelet negyedik bekezdése értelmében az Országos Társadalombiztosító Intézetnek, valamint a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének a biztosítási jogszabály tartamáról kiállítani szokott bizonyítványai alapján a segédi szakbavágó gyakorlatot a segédekről vezetett lajstromban és a munkakönyvben utólag csakis akkor igazolhatják, ha az említett bizonyítványokból az Országos Társadalombiztosító Intézetnél, illetőleg a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél történt bejelentés és kijelentés időpontja is kiténik és ezeknek, valamint az ipartestület rendelkezésére álló egyéb adatoknak az alapján a szakmunkában eltöltött idő kétségtelenül megállapítható. (17.865/1937.)

A társasági tagok családtagjai. Eddig a közkereseti társasági tagok dolgozó családtagjait a MABI nem vette föl. A kir. Tábla M. f. XVIII. 10:725/1926. számú ítélete óta a bejelentési kötelezettség ezekre is fennáll, mert a közkereseti társaság külön jogi személy, így a társaságbeli tagok és azok rokonai között nincsen olyan rokoni családi kapcsolat, amelyen hasonló esetben az egyéni iparos és rokonai között fennáll.

A tizennyole életév betöltése előtt végzett, munkakönyvvel nem igazolt szakbavágó gyakorlat ha-

Használt National-pénztárak

garanciával, a berlini National-gyár volt műszerészénél
Vétel, eladás, javítás, karbantartás.
KISS és SÁNDORI, VII., Nyár-u. 23. Tel.: 149-852.

tálya. A 30.000/1936. Ip. M. sz. rendelet 13. § II. bekezdéséből következőleg a szakvizsgákra bocsátás alapjául szolgáló munkakönyvvel nem igazolható gyakorlatból csak a 18. életév betöltése után végzett szakbavágó gyakorlat vehető figyelembe. A 18. évnél fiatalabb egyén képesítéséhez kötött iparban segédlevél nélkül az 1922:XII. tc. 78. §-a alapján csak tanonci minősítésben végezhet szakbavágó munkákat. (30.673/1936. Ip. M.)

Csak sikerrel letett szakvizsgálat egyenértékű a mestervizsgálattal. A 30.000/1936. Ip. M. számú rendelet 33. §-a (2) bekezdésében foglaltak értelmében csupán a sikerrel letett szakvizsgálat tekinthető egyenértékűnek a mestervizsgálattal. A sikertelen szakvizsga és az annak letétele után megkívánt 12 havi meghosszabbított segédi gyakorlat együttvéve sem tekinthető a mestervizsgálattal egyenértékűnek. (22.659/1937. Ip. M.)

Versenytárgyalási hirdetés

Orosháza község előljárósága a tulajdonát képező és a bérlet megszűnte folytán jelenleg üresen álló *Gyopáros fürdői községi szálloda és vendéglő*, esetleg külön-külön leendő bérletére ezennel pályázatot hirdet. — Ajánlat tehető esetleg hosszabb bérleti időre is. Felhívja a pályázni óhajtókat, hogy Orosháza község előljáróságához címzett és 2 P. okmány bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1937. december hó 31-ig annál is inkább adják be, mert a később beérkező ajánlatokat az előljáróság nem veszi figyelembe.

Az előljáróság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett pályázatok felett szabadon döntsön.

A bérletre vonatkozólag a községi előljáróság nyújt felvilágosítást.

A bérlemény előzetes értesítés után megtekinthető.

Orosháza, 1937. december 7.

Előljáróság

Vendéglő és Kávéházberendezési Vállalat

Tulajdonos: Tiller Róbert

Legelőnyösebb árak mellett kölcsönöz

Budapest, VII., Sip-utca 14. szám.

Telefon: 135-142.

VÉTEL ÉS ELADÁS

CORVINA

könyv- és papirkereskedés
VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 48
Telefon: 1-375-86

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Modern kölcsönkönyvtár
havi bérdíj 1 pengő

Prima cukrászipari sütemények kávéházak
kávémérések, vendéglők, étkezdék részére

Olcso beszerzési forrás. Elsőrangú friss áru
Megrendelésre gyorsan és pontosan házhozszállítja:

„PRIMA“ Áruforgalmi Vállalat,
Budapest, VIII., Röck Szilárd ucca 25. Telefon: 131-568.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.
Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.
Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST
magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
Telefon: 1-310-63, 1-453-71.
Alapított 1824.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban Édes és Deesy-
nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás,
javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 1-442-24

Kávéházi tűzhelyek

nagy fűtőanyag megtakarítással. Főzőedények, listók, kávéfőző-
kannák állandó raktára. Ónozás

Jancsurák Gusztáv

aranykoszorús cég, Budapest, IX., Ferenc-u. 39. Tel.: 1-308-47.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készíti

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarok.) Telefon: 1-378-69.

Berkovits papírárugyár

sokszorosító áru, kávéházi,
éttermi, cukrászati kellékek

Budapest, VII., Sip ucca 4. — Telefon: 1-425-31

NAGY IGNÁC pincefelszerelési
cikkék raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÚT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, á. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

HIRDESSZEN

a Kávésok
Lapjában